

Locatie in beeld.

Pedagogisch werkplan
van onze locatie
buitenschoolse opvang Piuslaan
2024

Inhoud:

Inleiding.

- Pedagogisch Kompas in het kort

Nuttige informatie: van dagindeling tot basisgroepen.

- Eigenheid van onze locatie
- Onze locatie
- Basisgroepen
- Beroepskracht-kindratio (BKR)
- Beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers

Opvoeden doen we samen.

Met ouders

- Kennismaken en wennen
- De mentor
- Elkaar informeren
- Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Door groepsmanagement

- Gedifferentieerd werken
- Teamwerk
- Samen kinderen volgen
- Naar een volgende groep
- Signaleren van bijzonderheden
- Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen
- Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

Met andere organisaties

- Samenwerken met het onderwijs
- Samenwerken met andere organisaties

In een rijke uitdagende omgeving.

- Verschillende soorten bso's
- Indeling van de ruimte
- Inrichting van de hoeken en plekken
- Geordend materiaal
- Buitenruimte

Met ruimte voor initiatief.

- Vrij spel en uitnodigende activiteiten
- Eten en drinken
- De overgang van school naar bso

- Vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen

Altijd in dialoog.

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

- Activiteiten waarbij de basisgroep verlaten wordt
- Extra opvang afnemen
- Omgang met de basisgroep bij activiteiten in groepen groter dan 30 kinderen
- Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Bijlage 1. De ontwikkelingsgebieden op een rij

Bijlage 2. Activiteiten domeinen

Bijlage 3. Overzicht formulieren pedagogisch werkplan

Bijlage 4. Begrippenlijst

Bijlage 5. Gebruikte literatuur

Locatie in beeld.

Versie: 28-2-2024

Pedagogisch werkplan van onze locatie voor buitenschoolse opvang (bso)

Naam locatie: BSO Piuslaan
Adres locatie: Piuslaan 68, Eindhoven
Op onze locatie is de leidinggevende: Bianca Lamers-Meurkens
Zij krijgt leiding van: **nader te bepalen**

Waar in dit pedagogisch werkplan 'ouders' staat, kan ouder(s)/verzorger(s) worden gelezen. Waar 'zij' staat, kan 'hij' of 'die' worden gelezen.

Inleiding.

Dit pedagogisch werkplan is bestemd voor iedereen die benieuwd is naar onze locatie – van ouders en verzorgers tot medewerkers van de GGD. Voor onze eigen pedagogisch professionals is het een naslagwerk. Het pedagogisch werkplan beschrijft de sfeer op onze locatie én de manier waarop we voldoen aan de wettelijke pedagogische eisen.

Het pedagogisch werkplan *Locatie in beeld* ligt in het verlengde van het *Pedagogisch Kompas*, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG.

Pedagogisch Kompas in het kort

Kinderen zijn ontdekkers, onderzoekers, kunstenaars, kunstmakers, wetenschappers en handarbeiders – alles is in aanleg aanwezig. En elk kind is uniek. Geboren met een eigen aard, karakter, aanleg en talenten. Het is aan ons om die te zien, om ieder kind in beeld te hebben. Wij willen alle kinderen veel verschillende ervaringen bieden waardoor ze steeds een volgende stap kunnen zetten op hun ontwikkelpad. Elke dag weer.

We leren de kinderen kennen door goed naar ze te kijken en te luisteren. Voelt het kind zich goed (welbevinden)? En is de betrokkenheid hoog? Dat zijn de vragen die ertoe doen.

De antwoorden geven ons onmiddellijk feedback over onze inzet en de interactie met de kinderen. Doen we de goede dingen? We zien het direct: welbevinden en betrokkenheid zijn de graadmeters. Zowel voor een individueel kind als voor de groep.

Dagelijks stimuleren we het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen met vier pijlers:

- Opvoeden doen we samen
- In een rijke uitdagende omgeving
- Met ruimte voor initiatief
- Altijd in dialog

In dit pedagogisch werkplan van de locatie lees je hoe we praktisch invulling geven aan de vier pijlers. In het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG lees je meer over de visie erachter.

Nieuwsgierig naar ons complete pedagogisch beleid? Kijk op onze website.

Nuttige informatie: van dagindeling tot basisgroepen.

In dit hoofdstuk: een beschrijving van de locatie, de basisgroepen, de beroepskracht-kindratio en de inzet van beroepskrachten in opleiding.

Eigenheid van onze locatie

BSO Piuslaan en BSO St. Adrianusstraat vormen samen een hechte BSO opvang voor kinderen van 4-12 jaar binnen SPIL Tuindorp.

Bij onze BSO groepen bieden we kinderen vrij spel aan waarbij zij zelf de keuze kunnen maken waarbij zij bijvoorbeeld een gezelschapsspel spelen, een boek lezen, iets knutselen, iets bouwen, of gewoon even gezellig samen kletsen. Naast de mogelijkheid voor vrij spel is er ook een activiteiten aanbod waarbij we verschillende soorten activiteiten aanbieden waarbij kinderen nieuwe vaardigheden kunnen leren en waarbij ze kunnen onderzoeken en ontdekken. Voorbeelden van activiteiten zijn o.a. "silent disco", beweegspel in de grote gymzaal aan de Piuslaan, "spel met de picoo's", kook activiteiten, knutselactiviteiten en activiteiten buiten in de tuin, op het schoolplein of op het gemeenteveld.

Onze locatie

BSO Piuslaan, gevestigd in basisschool De Wilakkers:

Guppy's: 4 t/m 5 jaar. Deze groep maakt gebruik van de kleuterhal en speelzaal

Schorpioenen, Kikkers en Draken: 3 BSO groepen in de leeftijd van 5 t/m 8 jaar. Deze groepen werken met het open deuren beleid. De volgende ruimtes zijn in gebruik door deze BSO groepen: hal, podium, keuken, spreekkamer als atelier en een klaslokaal van basisschool De Wilakkers.

BSO Piuslaan werkt nauw samen met Korein St. Adrianusstraat. In de praktijk ervaren ouders, kinderen en medewerkers de locaties Korein Piuslaan en Korein St. Adrianusstraat als 1 team----1 doel: "Alles in het belang van kindontwikkeling"

Korein St. Adrianusstraat, Korein Piuslaan en basisschool De Wilakkers vormen samen SPIL Tuindorp.

Bij BSO Piuslaan Guppy's staan we voor geborgenheid. In de kleuterhal en speelzaal hebben de kinderen overzicht en duidelijkheid.

De pedagogisch medewerkers zijn spel betrokken. Daarnaast hebben de kinderen ruimte om zelf te ontdekken en te experimenteren. De ruimte is zo ingericht dat de zelfstandigheid gestimuleerd wordt. De pedagogisch medewerker geeft ruimte aan kinderen om zelf te mogen en kunnen ontdekken en er zijn

verschillende materialen voorhanden die kinderen zelf kunnen pakken. Het eet- drink moment wordt zo georganiseerd dat de kinderen uitgedaagd worden om zelf initiatieven te nemen en zelfstandigheid te tonen. De speelzaal nodigt uit voor fysiek spel. De spelmatten geven duidelijke spel zones aan, waar kinderen kunnen spelen. Zij spelen buiten op het schoolplein.

Bij BSO Piuslaan Schorpioenen, Kikkers en Draken is vertrouwen het sleutelwoord. Pedagogisch medewerkers hebben veel vertrouwen in de kinderen en hun zelfredzaamheid. Het vertrouwen is wederzijds. Kinderen weten wat van hen verwacht wordt, zij kennen de "spelregels" bij de BSO. Zo weten kinderen dat zij zich eerst zelf aanmelden bij de vaste medewerkers van hun basisgroep, om vervolgens zelf op onderzoek uit te kunnen gaan, binnen de bepaalde ruimtes. Kinderen plaatsen hun foto op het whiteboard, zodat iedereen kan zien waar het kind zich bevindt. Het eet-drink moment wordt zo georganiseerd dat het kind zelf kan bepalen wat en wanneer hij/zij eet/drinkt. De pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om wat te eten en te drinken. Zij blijven er op toe zien dat kinderen voldoende eten/drinken en vragen aan de kinderen of en wat zij hebben gegeten/gedronken. Indien nodig bieden zij extra eten/drinken aan.

Kinderen die zelf nog niet goed aan kunnen geven wat ze nodig hebben, worden hierin gestimuleerd en begeleid door de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers blijven de kinderen observeren en ondersteunen daar waar nodig is.

De vloerkleden zorgen voor duidelijke spelzones. Op het podium worden verschillende bouwmaterialen aangeboden. Buiten is met name fysiek en beweegspel mogelijk. In de hal is een leeshoek. Kinderen kunnen zelf spellen pakken en samen met de pedagogisch medewerker een spel spelen aan 1 van de tafels in de hal. Bij de spreekkamer en het klaslokaal hebben we de creatieve hoek ingedeeld. Aan de werktafel kunnen kinderen met allerlei materialen experimenten. In de spreekkamer is het atelier waar geveerd kan worden. Knutselactiviteiten zoals kleuren of "prikpennen" kan in het klaslokaal.

We zijn trots op het team dat verbinding zoekt met collega's van SPIL Tuindorp. Talentvolle pedagogisch medewerkers die zelf ook voortdurend in ontwikkeling zijn. Zij zien kinderen, geven ruimte aan initiatieven van kinderen en zorgen voor een gevarieerd en uitdagend spelaanbod. Kinderen mogen zelf experimenteren, ontdekken en ervaren. Dit draagt bij aan het zelfvertrouwen van kinderen en leren zij hun eigen talent kennen. Dat voegen we toe aan de ontwikkeling van kinderen.

LRK BSO Piuslaan:
196482136

Basisgroepen

Op onze locatie werken we met vaste groepen kinderen en een vast team van pedagogisch professionals. Totaal aantal kinderen bij BSO Piuslaan is max. 72 kinderen.

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen
Guppy's	4 t/m 5 jaar	20
Kikkers	5 t/m 8 jaar	11* (in praktijk meestal 10)
Schorpioenen	5 t/m 8 jaar	22* (in praktijk meestal 21)
Draken	5 t/m 8 jaar	22* (in praktijk meestal 21)

Tijdens het kennismakingsgesprek vertellen we ouders met welke groepen we werken. We vertellen voor welke leeftijd elke groep is en hoe groot de groepen zijn. Ook vertellen we welke pedagogisch professionals bij elke groep horen, wanneer zij werken, en hoe we vaste pedagogisch professionals vervangen bij ziekte en vakantie. Op de locatie flyer is te zien wie welke dag werkt.

2de basisgroep

In principe wordt een kind opgevangen in 1 basisgroep. Wanneer ouders vooraf akkoord hebben gegeven is het mogelijk dat kinderen in een 2de basisgroep opgevangen worden.

Hoe hebben wij dit georganiseerd?:

*Voor de periode van max. 1 kalenderjaar (1-1-2024 tot 1-1-2025) geeft een ouder toestemming middels het formulier "opvang in 2 basisgroepen"

*De pedagogisch medewerkers vullen vooraf het formulier kloppend in en vragen toestemming aan ouders. Dit formulier wordt in de kindmap bewaard.

Reminder voor pedagogisch medewerkers: Voordat een kind wordt overgezet naar een 2de basisgroep, wordt er gecheckt of het "formulier 2 basisgroepen" in orde is. Ouders dienen hier vooraf toestemming voor te geven!

Naar verwachting gaat er vanaf juli 2024 een wetswijziging van kracht, wat maakt dat we vanaf dan locatiebreed i.p.v. per basisgroep, het leidster-kindratio kunnen berekenen. Dan is een formulier 2 basisgroepen bij de BSO niet meer nodig.

Wanneer en welke groepen samenwerken zie je in onderstaande tabellen.

Guppy's werken samen met de Schorpioenen

Guppy's	Openingstijden reguliere bso	Openingstijden tijdens vakantie en studiedagen onderwijs
Maandag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Openen en sluiten samen met Schorpioenen 07.30-8.00 u 18.00-18.30 u Guppys open van 8.00-18.00 uur

Dinsdag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Openen en sluiten samen met Schorpioenen 7.30-8.00 u 18.00-18.30 u Guppy's open van 8.00-18.00 uur
Woensdag	Gesloten	Gesloten
Donderdag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Openen en sluiten samen met Schorpioenen 7.30-8.00 u 18.00-18.30 u Guppys open van 8.00-18.00 uur
Vrijdag	Gesloten	Gesloten

Kickers werken samen met de Schorpioenen

Kickers	Openingstijden reguliere bso	Openingstijden tijdens vakantie en studiedagen onderwijs
Maandag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Samen met Draken/Schorpioenen
Dinsdag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Samen met Draken/Schorpioenen
Woensdag	Gesloten	Gesloten
Donderdag	14.45-17.30 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Samen met Draken/Schorpioenen
Vrijdag	Gesloten	Gesloten

In schoolvakanties en op studiedagen Kickers: Gesloten. Kinderen worden verdeeld over Schorpioenen en Draken, Zie formulieren 2de basisgroep

Draken werken samen met de Schorpioenen

Draken	Openingstijden reguliere bso	Openingstijden tijdens vakantie en studiedagen onderwijs
Maandag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Openen en sluiten samen met Schorpioenen 7.30-8.00 u 18.00-18.30 u Draken open van 8.00- 18.00 uur
Dinsdag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Openen en sluiten samen met Schorpioenen 7.30-8.00 u 18.00-18.30 u

		Draken open van 8.00-18.00 uur
Woensdag	Gesloten	Gesloten
Donderdag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	Openen en sluiten samen met Schorpioenen 7.30-8.00 u 18.00-18.30 u Draken open van 8.00-18.00 uur
Vrijdag	Gesloten	Gesloten

Schorpioenen is de vaste basisgroep bij Korein Piuslaan

Schorpioenen	Openingstijden reguliere bso	Openingstijden tijdens vakantie en studiedagen onderwijs
Maandag	14.45-18.30	7.30-18.30 u open
Dinsdag	14.45-18.30	7.30-18.30 u open
Woensdag	Gesloten	Gesloten
Donderdag	14.45-18.00 18.00-18.30 uur Schorpioenen	7.30-18.30 u open
Vrijdag	Gesloten	Gesloten

Note: Door het "open deuren beleid" ervaren kinderen niet dat zij naar "een andere groep" gaan, omdat zij in dezelfde ruimtes kunnen spelen.

Per vakantie communiceren we in deze via:
Ouderportaal en mondeling

Er kunnen zich situaties voordoen waarbij Korein de bevoegdheid heeft om de opvang op een andere locatie te verzorgen. Dit kan bij Piuslaan o.a. in onderstaande situatie voorkomen:

In vakantieperiodes en op studiedagen werkt BSO Piuslaan nauw samen met BSO St. Adrianusstraat. De opvang wordt zo veel mogelijk op de eigen locatie geboden. Er kunnen zich echter omstandigheden voordoen, waardoor opvang op de Piuslaan BSO niet mogelijk is. Deze situatie kan zich voordoen bij voorzienbare verstoringen, zoals langdurige ziekte van medewerkers, vakantieperiodes en studiedagen. In die gevallen heeft Korein de bevoegdheid om de opvang op een alternatieve locatie van Korein te verzorgen. Voor Korein Piuslaan betekent dit dat we samenwerken met BSO St. Adrianusstraat. Ouders worden hierover vooraf geïnformeerd via het ouderportaal.

Per vakantie communiceren we in deze via:
Ouderportaal en mondeling

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Net als alle locaties van Wij zijn JONG werken wij volgens de BKR-rekentool van de Rijksoverheid. Daarmee berekenen we hoeveel pedagogisch professionals er minimaal aanwezig moeten zijn op een groep. Na de dagelijkse schooltijd en gedurende vrije middagen van de basisschool mag er maximaal een halfuur worden gewerkt met tenminste de helft van de pedagogisch professionals. Is de bso dagelijks tien uur of meer open, dan mag er per dag maximaal drie uur worden gewerkt met ten minste de helft van de pedagogisch professionals. In ons basisrooster staat hoe de inzet van pedagogisch professionals is geregeld voor elke groep apart.

Onze gangbare personeelsdiensten en pauzetijden tijdens schoolvakanties en studiedagen van de basisschool zien er als volgt uit:

Diensten	Pauzetijd tussen	Pauzeduur per professional
7.30 - 17.00 uur	13.00 - 15.15 uur	30 tot 45 minuten
8.00 - 17.30 uur	13.00 - 15.15 uur	30 tot 45 minuten
8.30 - 18.00 uur	13.00 - 15.15 uur	30 tot 45 minuten
9.00 - 18.30 uur	13.00 - 15.15 uur	30 tot 45 minuten

In de volgende situaties wordt afgeweken van de BKR (beroepskracht-kind-ratio):

Bij openen en sluiten van de groep.

Tijdens pauzes van pedagogisch professionals.

Tijdens een activiteit / workshop elders op de locatie of op basisschool De Wilakkers

Hierbij gelden de volgende pedagogische afwegingen:

Er zijn minder kinderen aanwezig bij het openen en sluiten.

Op de volgende manieren blijven pedagogisch professionals aandacht besteden aan de behoeften van de kinderen:

Duidelijke taakverdeling waarbij er altijd een pm beschikbaar is voor de kinderen

Herkenbare rituelen zoals eigen foto van het kind door het kind zelf laten pakken en op laten hangen op het whitebord

Vorbereide omgeving met duidelijke herkenbare spelzones, waarin kinderen zich prettig voelen.

Beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers

Naast onze professionals werken er regelmatig beroepskrachten in opleiding (BBL'ers), stagiairs en vrijwilligers op onze locatie. We hanteren het BBL- en stagebeleid en het vrijwilligersbeleid van Wij zijn JONG.

Beroepskrachten in opleiding (BBL'ers) en stagiairs.

Op onze locatie zijn vaak een of meer BBL'ers en stagiairs aanwezig die het vak van pedagogisch professional leren. Ze voeren verzorgings- en begeleidingstaken uit en assisteren bij activiteiten. Dat doen ze onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch professionals. Die zijn altijd in de buurt. Naarmate de opleiding vordert, neemt de zelfstandigheid van de

BBL'ers en stagiairs toe. Elke BBL'er en stagiair heeft een interne stagebegeleider.

Vrijwilliger, stagiaire en BBL'er bij BSO St. Adrianusstraat

Momenteel zijn er geen vrijwilligers en BBL-ers boventallig aanwezig bij BSO Piuslaan. Wel is er een stagiaire aanwezig bij de Guppy's. Verder loopt een gekwalificeerd pedagogisch medewerker van BSO Piuslaan stage voor haar HBO pedagogiek opleiding bij Korein St. Adrianusstraat. Het is mogelijk dat een stagiaire of BBL'er van de dagopvang een dag, of een paar dagen komt oriënteren bij de BSO. Wanneer een BBL'er in de eindexamenfase zit, is het mogelijk dat deze ook intallig bij BSO Piuslaan wordt ingezet. Dit is dan opgenomen in het BBL ontwikkelplan van de BBL'er.

Opvoeden doen we samen.

De praktische invulling van de pijler 'Opvoeden doen we samen' heeft drie onderdelen: het contact met ouders, ons groepsmanagement, en de samenwerking met andere organisaties zoals basisscholen. Samen zetten we ons in voor de kinderen, zodat zij hun mogelijkheden en talenten optimaal kunnen ontwikkelen.

Opvoeden doen we samen – met ouders

In dit deel: kennismaken en wennen, de mentor, elkaar informeren en samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen.

Kennismaken en wennen

In de eerste periode leggen we de basis van de vertrouwensrelatie tussen de ouders, het kind en de pedagogisch professionals. Het ene kind heeft meer moeite met nieuwe situaties of een nieuwe omgeving dan het andere. We besteden daarom bewust aandacht aan het wennen. Hoe eerder een kind zich veilig voelt bij ons (welbevinden), hoe sneller het betrokken kan spelen. Tijdens de kennismaking zoeken we met de ouders naar een manier van wennen die prettig is voor hun kind. In de wenperiode kijken we samen naar het welbevinden en we evalueren hoe het met hun kind gaat, zodat we eventueel iets kunnen aanpassen.

Overgang BSO groepen

Proces:

2 maanden voor overplaatsing:

- klantadviseur laat aan vestigingsmanager weten hoeveel kinderen per groep overgeplaatst worden en maakt een overplaatsingsvoorstel gebaseerd op de leeftijd van kinderen
- vestigingsmanager stemt met pm af welke kinderen eraan toe zijn om over te gaan. Op eerder advies van LOC (lokale oudercommissie) kijken we naar de mogelijkheden om kinderen met een klein groepje klasgenootjes/vriendjes over te laten gaan. Dit kunnen we niet garanderen, we kunnen dit wel meenemen in de overweging om een kind over te plaatsen, of juist langer op de groep te laten

-vestigingsmanager stemt dit met de klantadviseur af

1 maand voor overplaatsing:

- mentor informeert ouders middels een brief dat hun kind naar de volgende groep overgeplaatst wordt
- ouders kunnen aangeven of zij een eindgesprek willen bij de huidige groep en/of een intake gesprek bij de nieuwe groep
- mentor stemt het wennen af en bespreekt dit ook met de kinderen

Nieuw bij BSO:

Voor kinderen en ouders die volledig nieuw komen bij Korein Piuslaan bestaat de eerste kennismaking uit een rondleiding waarin aan ouders duidelijk de pedagogische werkwijze en de planning van basisgroepen wordt uitgelegd.

Zodra de inschrijving rond is neemt de pedagogisch medewerker contact op met de ouders om een afspraak te maken voor een intakegesprek. Tijdens dit intakegesprek is er ruimte voor ouders om te vertellen wie hun kind is en wat zijn of haar gewoontes zijn. Tijdens dit gesprek krijgen de ouders de formulieren voor algemene gegevens mee zodat zij dit thuis in kunnen vullen en wordt er uitgelegd hoe het kind volgsysteem "KIJK" werkt. Tevens krijgen zij het informatie boekje mee met algemene informatie over onze locatie. De pm stemt samen met ouders af hoe er concreet vorm wordt gegeven aan het wennproces.

Van BSO Dino (Korein St. Adrianusstraat) naar BSO Piuslaan Draken, Kikkers, Schorpioenen EN van BSO Guppy's naar BSO Piuslaan Draken, Kikkers, Schorpioenen

De meeste kinderen stromen door vanuit BSO Dino's (Korein St. Adrianusstraat) naar BSO Piuslaan Draken, Kikkers of Schorpioenen.

Vanuit de Guppy's stromen de kinderen door naar Draken, Kikkers of Schorpioenen

De klantadviseur van Korein, plaatst de oudste kinderen door van Dino's en van Guppy's naar BSO Piuslaan Draken, Kikkers of Schorpioenen. Dit is afhankelijk van leeftijd, ontwikkeling en plaatsingsmogelijkheden. Minimaal 1 maand vooraf informeert de pedagogisch medewerker van de Dino's (mentor) dat het kind overgaat naar de Piuslaan.

Via de brief die ouders meekrijgen kunnen zij aangeven of ze behoefte hebben aan een (eind)gesprek

Er wordt ook met kinderen afgestemd dat zij een keer gaan "oefenen" bij BSO Piuslaan. Een medewerker begeleidt het kind bij het wennen en kijkt naar de behoefte van het kind, daar wordt op ingespeeld. Ook hierbij kijken we of er een aantal kinderen tegelijkertijd door kan stromen, zodat zij ook samen kunnen gaan "oefenen". Uiteraard wordt dit wennproces met ouders afgestemd en samen kan er gekeken worden wat er evt. nog meer nodig is rondom dit wennproces.

Van BSO Piuslaan Kikkers, Draken, Schorpioenen naar Panters:

De klantadviseur plant de kinderen door naar BSO Panters vanaf 8 jaar. Vooraf kunnen kinderen enkele keren gaan "oefenen" bij de Panters, dit gaat in overleg met het kind. Op advies van LOC (lokale oudercommissie) streven we ernaar om kinderen in groepjes over te plaatsen, zodat zij meer gemotiveerd zijn om naar een andere groep te gaan omdat er dan vriendjes/klasgenootjes meegaan.

Wanneer kinderen bij een andere groep gaan oefenen, dan passen we dit aan in het ouderportaal.

Uiteraard wordt met ouders gecommuniceerd wanneer het kind overgaat naar de Panters.
Via de brief die ouders meekrijgen kunnen zij aangeven of ze behoefte hebben aan een (eind)gesprek

De mentor

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. Dat is een van de pedagogisch professionals van de groep. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en voert ook het intakegesprek. Ze vertelt het kind en de ouders dan onder andere wat haar rol als mentor betekent. Allereerst volgt de mentor de ontwikkeling van het kind. Ze heeft aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van het kind, en nodigt de ouders uit om daarover in gesprek te gaan. Verder streeft ze naar een soepele overgang tussen thuis, de opvang en het basisonderwijs. Als de mentor langere tijd afwezig is, zorgen we voor vervanging. De nieuwe mentor licht de ouders daarover in. Als we een mentor toewijzen, kiezen we er een die voldoende aanwezig is tegelijkertijd met het kind. We houden ook rekening met het aantal kinderen waarvan een pedagogisch professional al mentor is.

Elkaar informeren

We vertellen ouders waar ze belangrijke informatie kunnen vinden. Daarnaast laten we weten wat hun kind bij ons doet en hoe het gaat. Als ouders behoefte hebben aan een gesprek of een vraag willen stellen, dan maken we daar tijd voor. Wij informeren ouders, en ouders informeren ons. Want we horen graag hoe het thuis met het kind gaat. Dankzij die informatie kunnen we beter aansluiten bij (het gedrag van) het kind. Tijdens individuele contacten stemmen we goed af op alle verschillende ouders die onze locatie bezoeken. We benaderen ook regelmatig alle ouders tegelijk als we informatie willen delen.

Breng- en haalmoment

Het breng- en haalmoment is een laagdrempelige mogelijkheid om met ouders te praten en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van het kind. Er is ook gelegenheid voor kinderen om uit eigen initiatief te vertellen hoe ze de middag hebben beleefd. Tijdens de uitwisseling letten we op privacy: als er andere ouders of kinderen in de buurt zijn, bespreken we geen privé zaken van het kind of de ouders.

Gesprek met de mentor

Als de ouders of de mentor behoefte hebben aan een persoonlijk gesprek, dan maken wij daar graag een afspraak voor.

Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Opvoeden doen we samen met ouders. We sluiten aan op thuis, met een gezamenlijk doel: de ontwikkeling van kinderen verrijken.

Zo werken we samen en zoeken we aansluiting bij de thuissituatie:

Tijdens ophaalmomenten is er altijd even een kort contactmoment tussen ouder(s) en pm. Verder worden ouders via het ouderportaal geïnformeerd en ontvangen zij foto's en filmpjes via het ouderportaal.

Wanneer ouders behoefte hebben aan een gesprek samen met de pedagogisch medewerker, dan kan dat aangegeven worden, zodat dit wordt ingepland.

Minimaal 1x per jaar en bij overgang naar een andere BSO groep vragen pm aan ouders of er behoefte is aan een jaargesprek waarin ontwikkeling en welbevinden wordt besproken

Opvoeden doen we samen – door groepsmanagement.

In dit deel: gedifferentieerd werken, teamwerk, samen kinderen volgen, naar een volgende groep, signaleren van bijzonderheden, pedagogisch beleid evalueren en borgen, en pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar.

Gedifferentieerd werken

Gedifferentieerd werken staat voor onderscheid maken en variëren. Want kinderen verschillen qua leeftijd, niveau, interesse en eigenheid. Er is ook een overeenkomst: ze zijn allemaal nieuwsgierig. Ze willen graag nieuwe dingen ontdekken en volgende stappen zetten. Door gedifferentieerd te werken, spelen we in op onderlinge verschillen en op de nieuwsgierigheid van ieder kind. In de praktijk betekent gedifferentieerd werken dat we aandacht hebben voor alle ontwikkelingsgebieden. Daar laten we onze aanpak op aansluiten. En we bieden variatie en keuze door de dag heen.

Aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden (zie bijlage 1)

Met goed groepsmanagement zorgen we in het dagelijkse werk voor een gevarieerd aanbod. Dat aanbod sluit aan op alle ontwikkelingsgebieden, passend bij de vrije tijd van kinderen. We sluiten steeds aan bij waar de kinderen zijn qua leeftijd, ontwikkeling, interesse en eigenheid. Zo blijft hun betrokkenheid hoog.

Variatie en keuze

We bieden variatie en keuze in een rijke uitdagende omgeving (met gevarieerde hoeken en materialen), met ruimte voor initiatief (met afwisseling tussen vrij spel en activiteiten), en altijd in dialoog (met inzet van de pedagogische interactievaardigheden). In de volgende hoofdstukken lees je daar meer over.

Teamwerk

Een groep kinderen begeleiden vraagt om teamwerk. Wie doet welke taak en hoe verdelen we onze aandacht over de kinderen, binnen en buiten? Daar denken we samen over na. Regelmatig nemen we ruimte voor spelbeschikbaarheid: het rustig kijken naar het spel van kinderen of het meespelen met hun spel. Zo kijken de pedagogisch professionals dagelijks naar het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen. Op grond daarvan verdelen ze hun aandacht en taken. In het teamoverleg maken ze daar afspraken over. Ze bekijken dan ook hoe de taak- en rolverdeling is verlopen en hoe ze de taken en rollen de komende periode gaan verdelen.

Samen kinderen volgen

Door bewust te kijken naar wat kinderen bezighoudt – Wat spelen ze? Hoe spelen ze? Hoe communiceren ze? Wat maken ze, en op welke manier? – leren we de kinderen beter kennen. We volgen hun ontwikkeling. Indien gewenst heeft de mentor met de ouders een gesprek over de ontwikkeling van hun kind. (zie ‘Opvoeden doen we samen – met ouders’).

Zo volgt onze locatie de kinderen in de BSO:

KIJK BSO

Dit is een instrument waarmee de betrokkenheid van kinderen, hun welbevinden en aspecten van sociaal competent gedrag geobserveerd en geregistreerd wordt bij de BSO. Het helpt om op een systematische wijze zicht te krijgen op de sociaal-emotionele ontwikkeling. De gegevens die verzameld worden, zijn afkomstig uit twee bronnen: de pedagogisch medewerker en (vanaf dat het ongeveer 9 jaar oud is) het kind. Door deze twee bronnen bij elkaar te brengen, ontstaat een nauwkeurig en betrouwbaar beeld. Op basis van deze informatie is het mogelijk om in te spelen op de ontwikkelingsbehoeften en

ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Aanpassen van de (speel)omgeving en een bewuste keuze van activiteiten vraagt veel van pedagogisch medewerkers. KIJK! voor de BSO geeft een duidelijke sturing aan dit proces. Bron: Bazalt

Signaleren van bijzonderheden

We observeren en volgen de ontwikkeling van kinderen. Bijzonderheden bespreken we altijd eerst met de ouders. Signaleren we bijzonderheden, dan gaan we te werk volgens de door Wij zijn JONG beschreven interne en externe zorgstructuur. Waar nodig schakelen we interne of externe experts in of verwijzen we ouders door naar passende instanties. Zij kunnen duiden wat er aan de hand is en geven advies over het vervolg. Uiteraard gebeurt dat altijd in nauw overleg met de ouders en na hun toestemming. Kortom: we blijven zorgvuldig in contact met de ouders en – na hun toestemming – ook met de externe instanties en de eventuele basisschool. In het team evalueren we de signalering.

Bij vragen over de ontwikkeling en het gedrag van kinderen kunnen we – in overleg en afstemming met de ouders – deze medewerkers of instanties raadplegen:

- De pedagogisch coach
- Intern begeleider kinderopvang
- Intern begeleider BS De Wilakkers
- Zorgcoördinator en/of ambulante medewerker KluppluZ
- Logopedist
- Centrum voor jeugd en gezin/GGD
- WIJ Generalist
- VVE Coördinator basisschool De Wilakkers
- Pedagogisch ondersteuner Lumens
- Collega's van BSO St. Adrianusstraat

3x per jaar is er een SPIL breedzorg overleg waarin een multidisciplinair team casussen met elkaar kan bespreken. Wanneer uw kind in dit overleg wordt besproken, wordt u daar altijd vooraf bij betrokken.

Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen

Samen volgen we dagelijks **het welbevinden en de betrokkenheid** van kinderen in samenhang met hun ontwikkeling. Daarbij gebruiken we het kindvolgsysteem. Zitten de kinderen goed in hun vel, zijn ze ontspannen en voelen ze zich veilig? Dan zit het goed met het welbevinden. Doen de kinderen tijdens het spelen en de activiteiten nieuwe ervaringen op? Zijn ze geboeid en gefascineerd door de activiteit? Zit er uitdaging in het spel of activiteit? Dan is ook de betrokkenheid hoog.

In *het Pedagogisch Kompas*, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG, staat uitvoerig beschreven hoe **welbevinden en betrokkenheid** voor ons de belangrijkste toetsstenen zijn om de ontwikkeling van kinderen te beoordelen. De mate van welbevinden en betrokkenheid daagt ons uit om de pedagogische kwaliteit voortdurend aandacht te geven. Daarbij nemen we steeds de vier pijlers onder de loep om onze aanpak te verbeteren:

Opvoeden doen we samen – Kunnen we onze samenwerking verbeteren? Met ouders, met elkaar en met andere organisaties?

In een rijke uitdagende omgeving – Hoe rijk en uitdagend is ons aanbod?

Met ruimte voor initiatief – Bieden we voldoende keuzevrijheid? Is het dagritme afgestemd op ruimte voor initiatieven van kinderen? Zijn onze activiteiten/spelimpulsen passend en verrijkend?

Altijd in dialoog – Weten we wat kinderen beweegt, wat kinderen bezighoudt en hoe we aansluiten bij hun behoeften en belevingswereld?

Aan welbevinden en betrokkenheid zien we hoe het gaat met een kind én met onze pedagogische kwaliteit. Jaarlijks monitoren en meten we die, zodat we zicht houden op wat we kunnen aanpakken. De jaarlijkse cyclus waarmee we onze pedagogische kwaliteit borgen bestaat uit deze fasen:

- De pedagogische praktijk evalueren.
- Vanuit die evaluatie pedagogische doelen bepalen.
- Werken aan de pedagogische doelen met acties die de vier pijlers versterken (via werkoverleg, coaching en/of scholing/training).
- Het effect van onze aanpak beoordelen door te kijken naar het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen.

De pedagogische kwaliteit, praktijk en beleid monitoren we door het kijken naar welbevinden en betrokkenheid (via het kindvolgsysteem) en het monitoren van de aanpakfactoren (rijke uitdagende omgeving, altijd in dialoog, ruimte voor initiatief). Dat laatste doen wij met:

- KIIK BSO
- Pedagogisch Kompas, scannen
- Pedagogische experimenten

Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

In 2024 legt onze locatie de focus op onderstaande pedagogische doelen. De doelen kunnen enigszins verschillen per team/groep.

Elke groep werkt met “pedagogische experimenten”. Dit zijn concrete pedagogische doelstellingen die gedurende 6 weken centraal staan. In werkoverleg, elke 6 weken, worden de experimenten geëvalueerd en bijgesteld. Dit wordt genoteerd in document “C. GGD document BSO Piuslaan Pedagogisch Coaching”. Op deze manier blijft dit werkplan een dynamisch plan.

In 2024 starten we met de implementatie van een nieuwe kwaliteitsmonitor "Pedagogiek in Beeld" (PiB). De pedagogisch coach zal dit in samenwerking met de vestigingsmanager en pm implementeren op alle groepen.

Bij BSO Piuslaan is er voor alle groepen extra aandacht voor:

- Balans tussen vrij spel en activiteiten aanbod
- Nieuw voedingsbeleid verder implementeren en vorm geven in de praktijk
- SPIL samenwerking verder versterken/borgen
- Groepsorganisatie afstemmen i.v.m. nieuwe teamsamenstellingen

Op het formulier "C. BSO Piuslaan Pedagogisch Coaching" is inhoudelijk te lezen waar de groepen specifiek mee bezig zijn.

Wij bereiken de doelen met scholing/training, coaching en teamoverleg. *(Zie overzicht op coachingsformulier.)*

Opvoeden doen we samen – met andere organisaties.

In dit deel: de doorgaande lijn met het onderwijs en samenwerken met andere organisaties.

Samenwerken met het onderwijs

Hieronder lees je met welke scholen voor basisonderwijs we samenwerken en de manier waarop we dat doen.

Naam basisschool	Samenwerking
	<p>Korein Piuslaan, Korein St. Adrianusstraat en basisschool De Wilackers vormen samen SPIL Tuindorp.</p> <p>We hebben een gezamenlijke missie en visie, deze is na te lezen in het ouderbeleid SPIL Tuindorp.</p> <p>Er is een SPIL breedzorgoverleg waar de vestigingsmanager bij aansluit.</p> <p>Daarnaast is er 1x per jaar een gezamenlijke teamavond.</p> <p>Er is afstemming tussen de vestigingsmanager van Korein en de directie, IB-er leerkrachten en VVE coördinator van De Wilackers..</p> <p>Pm en leerkrachten stemmen, na toestemming van ouders, met elkaar af, wanneer er bijzonderheden rondom een kind zijn.</p>

Samenwerken met andere organisaties

Onze locatie werkt samen met:

KluppluZ
Centrum Jeugd en Gezin / GGD
Logopedie
Bibliotheek
SKPO
Lumens
WIJ-Eindhoven
Veilig thuis

In een rijke uitdagende omgeving.

In dit hoofdstuk: indeling van de ruimte, inrichting van de hoeken en plekken, geordend materiaal, buitenruimte.

Verschillende soorten bso's

Alle bso's zijn anders. Sommige zijn zelfstandig, andere delen de ruimte met een peuterwerkgroep of een basisschool. Op iedere bso denken de pedagogisch professionals creatief na over de best mogelijke invulling van de rijke uitdagende omgeving. De belangrijkste uitgangspunten staan in de volgende alinea's.

Open deuren beleid:

De eigen groep is voor kinderen een veilige basis. Vanuit deze veiligheid en dit vertrouwen willen kinderen hun wereld vergroten en ervaren. Door te werken met het opendeurenbeleid bieden we kinderen meer ruimte om op ontdekkingstocht te gaan en eventueel met andere kinderen buiten de eigen groep te spelen.

Ons opendeurenbeleid houdt in:

De 3 basisgroepen Kikkers, Schorpioenen, Draken, hebben geen vaste "eigen" groepsruimte. In de centrale hal zijn 3 grote tafels. Na schooltijd komen kinderen zelfstandig naar de BSO in de centrale hal en melden zij zich bij de vaste pm aan de basistafel. Elke tafel staat voor 1 "basisgroep". Er staat eten/drinken klaar wat kinderen zelf kunnen pakken. De spelzones zijn duidelijk voor kinderen door de spelmaten en het aanbod wat klaar staat.

De kinderen kiezen zelf in welke hoeken zij verblijven bij BSO Piuslaan. De kinderen van alle 3 basisgroepen kunnen gebruik maken van:

- Hal en open keuken
- Podium/bouwhoek
- Knutselhoek (werktafel/spreekkamer/klaslokaal)
- Speelplein buiten

De kinderen hebben, indien ouders toestemming hebben gegeven, de mogelijkheid om de basisgroep te verlaten en naar het schoolplein te gaan. Hier is in principe een pedagogisch medewerker bij. Met de 7+ kinderen zijn afspraken om zelfstandig buiten te spelen om zo zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid te bevorderen en te stimuleren.

BSO Guppy's maken gebruik van de kleuterhal en speelzaal, maximaal 20 kinderen en 2 pm in de leeftijd van 4-5 jaar. 1 Pm haalt de kleuters op uit de kleuterklas en de andere pm ontvangt de kinderen in de speelzaal en de kinderen melden zichzelf, onder begeleiding van de pm, aan. Kinderen krijgen eerst ruimte voor vrij spel en daarna eten zij samen een tussendoortje. Zij schenken zelf drinken in. In de speelzaal is er materiaal aanbod m.n. voor fysiek spel en zijn er spelzones die herkenbaar zijn door de vloerkleden. In de kleuterhal kunnen kinderen in de huisjes spelen of knutselen.

Doordat deze jonge kinderen over het algemeen meer behoefte hebben aan een overzichtelijke ruimte, duidelijke structuur en geborgenheid, hebben we ervoor gekozen dat deze groep geen deel uitmaakt van het open deuren beleid bij BSO Piuslaan. Wanneer we zien dat de kinderen daar wel behoefte aan hebben, dan zijn er zeker mogelijkheden dat ze bij de andere groepen kunnen gaan kijken/spelen. Hier maken pedagogisch medewerkers onderling duidelijke afspraken over, samen met de kinderen.

Guppy's spelen buiten op het schoolplein onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

Indeling van de ruimte

We streven naar een prettige, sfeervolle en rustige uitstraling. Aantrekkelijk en niet te prikkelend. De kleuren zijn bewust gebruikt. En de aankleding van de wanden sluit aan bij de leeftijd van de kinderen. Verder zorgen we voor een goed overzicht en houden we belangrijke looproutes vrij. Zo creëren we een plek waar kinderen, ouders en pedagogisch professionals zich prettig voelen.

De rijke uitdagende omgeving bevat hoeken/plekken die zijn ingericht voor een bepaald spel of activiteit. De plekken zijn afgebakend met bijvoorbeeld kasten, speelschermen, matten of tape. Dat zorgt voor rust en concentratie. Er is ruimte voor rustig en meer actief spel, voor individueel spel en voor kleine of grote groepsactiviteiten. Bij de indeling streven we naar specifieke ruimtes, hoeken of plekken met bijvoorbeeld de volgende functies: beeldende creativiteit (atelier), muziek, dans, drama (theater), ruimtelijk inzicht en techniek, natuurbeleving, gezelschapsspelen, media (computer, games), fantasie en rollenspelen, beweging, sport en spel. Daarmee sluiten we aan op de leeftijd van de kinderen. Ook de toiletruimtes bieden de mate van privacy en zelfstandigheid die bij de leeftijd past.

Inrichting van de hoeken en plekken

We zoeken, soms samen met de kinderen, naar gevarieerde materialen. Alle kinderen kunnen iets van hun niveau vinden en hebben voldoende keuze. Kinderen kunnen naast of met elkaar bezig zijn met voldoende materialen. Het materiaal wordt regelmatig aangevuld en afgewisseld. Verder zijn er in elke groep materialen en illustraties te vinden waarop verschillende culturen en rollen zichtbaar zijn. Daarnaast liggen er veilige echte materialen die passen bij de leeftijd – bijvoorbeeld een fototoestel – en open materiaal waar kinderen zelf betekenis aan kunnen geven zoals dozen, takken of lege melkpakken. Veilige echte en open materialen bieden extra kansen voor verdiepend spel.

Geordend materiaal

De materialen zijn overzichtelijk geplaatst en zo nodig gelabeld. Die ordening helpt onszelf, maar is ook belangrijk voor het spel of de activiteit van kinderen. Ze kunnen het materiaal vinden en gemakkelijk opbergen. Ook voor ouders kan het handig zijn om overzicht te hebben. Soms bewaren kinderen gemaakte spullen een tijdje, bijvoorbeeld om er de volgende keer mee verder te gaan of om iets tentoon te stellen. We streven ernaar ook daar een plek voor te reserveren.

Buitenruimte

We streven naar een uitnodigende buitenspeelplaats. Buiten hebben kinderen andere spelmogelijkheden en ze doen er belangrijke ervaringen op. Ook buiten is er een zichtbare verdeling van de ruimte. We streven naar een veilige, gevarieerde ondergrond die past bij het spel – bijvoorbeeld gras, steen, zand of een ondergrond met een klein niveauverschil. Ook zorgen we voor gevarieerde buitenmaterialen die gemakkelijk te vinden en op te ruimen zijn. Elke dag willen we graag buiten kunnen zijn.

Met ruimte voor initiatief.

In dit hoofdstuk: vrij spel en uitnodigende activiteiten, eten en drinken, de overgang van school naar bso, vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen.

Vrij spel en uitnodigende activiteiten

De tijd op de bso is ingedeeld in herkenbare periodes met vaste onderdelen. Maar het dagritme is ook flexibel: wat de kinderen doen, staat niet tot in detail vast. Na school hebben ze vooral de ruimte om vrij te spelen. Daarnaast bieden we kinderen gedurende de week gevarieerde en aantrekkelijke activiteiten. Bij het vrij spelen en de activiteiten letten we nadrukkelijk op de eigen initiatieven van kinderen.

Onze globale dagindeling ziet er zo uit:

Guppy`s:

14.40 uur:

Pm van Guppy`s stemt met de pm van Dino`s af wie naar welke kleuterklas toegaat om de BSO kinderen op te halen. Kinderen van de kleuterklassen worden door de pm uit de klas gehaald. 1 pm wacht in de kleuterhal op de bank en ontvangt daar de Dino`s en meldt hen aan in Konnect. Een Guppy pm ontvangt Guppy`s in de speelzaal van de Wilakkers.

14.45-15.00 uur:

Kinderen melden zichzelf aan onder begeleiding van de Guppy pm.

Er is tijd voor vrij spel

15.00-17.00 uur:

Kinderen kunnen een gezonde snack en wat drinken pakken

Vrij spel

Spelactiviteit binnen en/of buiten (en/of uitstap)

Tussendoortje rond 16.30 uur

Buitenspelen

17.00-18.00 uur:

ophalen

18.00-18.30 uur:

Afsluiten bij de Schorpioenen

Kickers-Schorpioenen-Draken:

14.45-15.00 uur:

Kinderen komen zelfstandig naar de hal. Zij melden zich aan bij hun "basistafel" en hangen hun magneetje op het whitebord.

15.00-17.00 uur:

Kinderen kunnen een gezonde snack en wat drinken pakken

Vrij spel

Spelactiviteit binnen en/of buiten (en/of uitstap)

Tussendoortje rond 16.30 uur

Buitenspelen

17.00-18.30 uur:

Ophaaltijd

Tussen **17.30/ 18.00 uur** voegen de Kikkers en Draken bij de Schorpioenen

Eten en drinken

Tijdens de bso zijn er groepsmomenten waarop de kinderen samen eten en drinken. We zien de eetmomenten als een belangrijke sociale activiteit en vinden sfeer en een gezellige aankleding belangrijk. De pedagogisch professionals laten kinderen kennismaken met een gevarieerd aanbod aan smaken en texturen. We vinden het belangrijk dat kinderen meegenomen worden in het gehele proces van de productie van voeding. Daarom stimuleren we het ondernemen van activiteiten die gerelateerd zijn aan voeding, zoals zelf groente en fruit kweken, samen koken en daarvoor samen boodschappen doen. Samen koken is een mooie manier om kennis te maken met andere voedingsmiddelen, andere culturen en gevarieerde maaltijden. Benieuwd naar ons voedingsbeleid? Dit ligt ter inzage op onze locatie.

De overgang van school naar bso

Elk kind beleeft de overgang van school naar bso anders. Kinderen komen met verschillende behoeften binnen. De een wil graag even rust, de ander leeft zich graag even uit. Pedagogisch professionals hebben oog voor die verschillen en weten wanneer ze een kind met rust moeten laten of juist moeten uitnodigen tot spel.

Gedurende de middag zijn er ook overgangsmomenten van het ene naar het andere onderdeel, bijvoorbeeld tussen vrij spel en een geplande activiteit. Omdat overgangen prikkelrijk kunnen zijn, laten we die momenten soepel verlopen. We hebben gezamenlijke afspraken en gebruiken soms rituelen. Pedagogisch professionals stemmen onderling de overgangen goed af.

Vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen

Tijdens de vakantie of op schoolvrije dagen zijn kinderen langere dagen bij ons. We hebben dan een ander dagritme met afwisseling tussen vrij spel en uitnodigende activiteiten.

Onze dagindeling in de vakantie of tijdens een schoolvrije dag ziet er zo uit:

Kikkers-Draken-Schorpioenen:

In vakantieperiode en op schoolvrije dagen zijn er in principe 2 basisgroepen geopend bij BSO, te weten Schorpioenen en Draken bij Piuslaan open deuren beleid. Wanneer we vooraf zien dat er bij deze 2 groepen al 44 kinderen aanwezig zijn, dan zal de Kikkers wel open blijven op de studiedag of vakantiedag.

7.30-8.00 uur ontvangst bij Piuslaan Schorpioenen.

8.00 uur – 9.00 uur de andere pm-ers komen om 8.00 uur/8.30 uur (en evt. 9.00 uur)

Kinderen kunnen in de verschillende hoeken vrij spelen. Zij plakken hun foto op het whitebord zodat

zichtbaar is in welke ruimte zij zich bevinden.

9.00 uur start dagprogramma:

Fruitmoment

Vrij spel

Spelactiviteit binnen en/of buiten en/of uitstap

Lunch (ong. 11.30-12.00 uur)

Activiteit of uitstap

Vrij spel

Buitenspelen

Tussendoortje rond 16.00 uur

17.00-18.30 uur: ophalen

Guppy's:

7.30-8.00 uur ontvangst bij Piuslaan Schorpioenen

Kinderen kunnen vrij spelen in diverse hoeken in de aula.

Vanaf 8.00 uur: pm en aanwezige Guppy's gaan naar de Guppy ruimte voor de start dagprogramma:

Fruitmoment

Vrij spel

Spelactiviteit binnen en/of buiten en/of uitstap

Lunch (ong. 11.30-12.00 uur)

Activiteit of uitstap

Vrij spel

Tussendoortje rond 15.00

Buitenspelen

Kleine snack (koekje of groente) rond 16.30 uur

17.00-18.30 uur: ophalen

RISICOVOL SPEL:

Spelen in het donker:

In de wintermaanden wordt het buiten steeds vroeger donker. Buiten spelen in het donker is extra uitdagend, het lokt kinderen uit tot ander soort spel. Bijv. verstoppertje wordt extra spannend, omdat je elkaar minder goed ziet. En sinds vorig jaar hebben we Picoo's, deze Picoo's lokken op een innovatieve manier beweegspel uit. De Picoo's geven licht en trillen. Juist in het donker valt er dan nog meer te ontdekken. Deze extra uitdagingen en kansen in de kindontwikkeling willen wij de kinderen niet ontnemen.

Echter, spelen in het donker brengt ook extra risico met zich mee. Pedagogisch medewerkers zien de kinderen minder goed, ouders halen hun kind buiten in het donker op, wat minder goed wordt opgemerkt, kinderen zien minder goed waar ze lopen en rennen etc. En sommige kinderen vinden het erg spannend om in het donker buiten te zijn. Deze risico's hebben we opgenomen in ons locatie specifieke V&G beleid (Veiligheid en Gezondheid)

Voor de kinderen bij de BSO van 4-7 jaar bieden we in het donker geen vrij spel aan. Zij zijn wel in het donker buiten wanneer de pedagogisch medewerker samen met hen een activiteit onderneemt. Kinderen melden zich bij de pedagogisch medewerker af wanneer ze worden opgehaald.

Bomen klimmen:

Risico's zijn groot dat een kind een traumaval (1,5 x eigen hoogte) krijgt als het uit de boom valt. Sommige takken zijn ook dun. Het is ook niet (meer) helemaal duidelijk in welke bomen wel/niet geklommen mag worden. ***Deze risico's vinden we te groot en willen we niet nemen. In juni 2023 hebben we besloten dat er niet meer in bomen wordt geklommen. Wil een kind klimmen dan verwijst de pm hen naar het klimrek. Zo kan er toch aan de behoefte van klimmen worden voldaan en is dit een veiligere optie waarbij de risico's en gevolgen beter te overzien zijn.***

Altijd in dialoog.

In dialoog zijn betekent dat er wederzijds contact is. Oftewel, vertaald naar de dagelijkse praktijk: dat er interactie is tussen pedagogisch professionals en kinderen – en tussen kinderen en volwassenen onderling. De pedagogische wetenschappen onderscheiden zes interactievaardigheden. Onze pedagogisch professionals zetten die vaardigheden dagelijks in, zodat kinderen zich veilig en op hun gemak voelen bij ons.

De zes interactievaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit is reageren op wat kinderen willen, denken en voelen – door oog te hebben voor signalen, non-verbaal en verbaal, en door een kind aan te voelen. Het gaat over geborgenheid bieden, een vertrouwensrelatie aangaan en kinderen erbij laten horen in een positieve groepssfeer. Voorbeelden daarvan zijn luisteren, de aai over de bol, het oogcontact, de knipoog, interesse en nieuwsgierig zijn naar het kind. Ook gaat het bij sensitieve responsiviteit over aanmoedigen en bevestigen: kinderen de mogelijkheid geven om nieuwe dingen te ontdekken. Voorbeelden daarvan zijn belangstelling tonen, betrokken zijn bij wat het kind doet, steun bieden bij moeilijke momenten en enthousiasme van het kind delen.

Respect voor autonomie

Respect voor autonomie is kinderen de ruimte geven om zelfstandig te doen wat ze zelfstandig kunnen. Respect voor autonomie is ook: kinderen de kans geven vanuit eigen interesses bezig te zijn en keuzes te maken, zelf te experimenteren

en ontdekkingen te doen. Als pedagogisch professionals lokken we ideeën en initiatieven uit, betrekken we kinderen bij het bepalen van regels en afspraken, en hebben we reële verwachtingen. Kinderen voelen het wanneer ze serieus worden genomen. Dan ontwikkelen ze eigenwaarde en kunnen ze zich betrokken voelen bij de groep, het spel en de activiteiten.

Structuur bieden en leidinggeven

Door structuur te bieden, orden je de wereld om kinderen heen. Alle kinderen hebben daar behoefte aan. Structuur geeft ze het houvast dat ze nodig hebben om zelfstandig aan de slag gaan. Voorbeelden daarvan zijn een overzichtelijke speelleeromgeving, een begrijpelijke dagindeling, een beperkt aantal consequente en duidelijke regels die uitgelegd worden aan kinderen, voorspelbaar en duidelijk gedrag van pedagogisch professionals. Structuur bieden en leidinggeven lijkt het tegenovergestelde van respect voor autonomie, maar ze vullen elkaar aan als ze in evenwicht zijn. Voor elke (leeftijds)groep en voor elk kind ligt dat evenwicht weer anders.

Ongewenst gedrag ombuigen naar gewenst gedrag

Hoe gaan we om met ongewenst gedrag? Kinderen willen zich geaccepteerd voelen zoals ze zijn. Inclusief hun emoties en belevingen, ook op momenten dat ze boos, druk of naar binnen gekeerd zijn. We gaan ervanuit dat het kind met zijn gedrag een bedoeling heeft, ook al is dat gedrag niet altijd effectief of gewenst. Allereerst proberen we daarom de intentie van kinderen te begrijpen. Er zijn veel redenen voor ongewenst gedrag, bijvoorbeeld niet weten dat iets niet mag, van slag zijn door een gebeurtenis, meer uitdaging nodig hebben of temperamentvol zijn. Het gedrag kan ook bij de ontwikkelingsfase horen. Het doel van ombuigen van ongewenst naar gewenst gedrag is dat het kind met (zelf)vertrouwen weer verder kan met het sturen van zijn eigen gedrag. Kinderen voelen zich ook veiliger als ze weten dat er iemand aanwezig is die ingrijpt als het even niet gaat, die ondersteunt of juist begrenst. Iemand bij wie ze kunnen checken of wat ze doen ook kan.

Er zijn veel manieren waarop pedagogisch professionals kunnen reageren op ongewenst gedrag: een non-verbale reactie geven, een grapje maken, kinderen positief herinneren aan een regel, gedrag benoemen dat gewenst is, ik-boodschappen geven over het gedrag van het kind, en soms ook negatief gedrag negeren en positief gedrag juist belonen.

Vijf stappen bij conflictoplossing

Soms hebben kinderen conflicten. Wij zien die als leermomenten voor de (sociale) ontwikkeling. Kinderen leren hun gevoel en mening te laten horen en zien. Ze leren zichzelf en de ander beter te begrijpen en oplossingen te zoeken. Daardoor leren ze sociale en morele regels. Bij een conflict zetten pedagogisch professionals vijf stappen:

1. Bij een probleem of conflict stoppen we, snel maar rustig, het ontoelaatbare gedrag. We benoemen de emoties die kinderen laten zien en geven ze zo nodig een handreiking om hun emoties op een toelaatbare manier te uiten (stoom afblazen/ruimte voor ontlading zonder dat andere kinderen zich onveilig voelen).
2. We verzamelen informatie over wat er is gebeurd. Daarna checken we of we het goed hebben verwoord of begrepen.
3. We formuleren het probleem opnieuw en vragen naar compromisvoorstellen/oplossingen en kiezen er samen een uit.
4. We letten erop dat de gekozen oplossing naar tevredenheid van alle kinderen is, en we bedenken zo nodig samen hoe we die kunnen uitvoeren.
5. We ronden het gesprek af, blijven ondersteuning geven en kijken of de oplossing voor alle kinderen werkt.

Praten en uitleggen

Bij deze interactievaardigheid gaat het om hoe we aansluiten bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau en de behoefte van kinderen. We geven uitleg in een rustig tempo met een logische opbouw, zodat kinderen de uitleg goed begrijpen.

Praten en uitleggen gaat ook om overleg met de kinderen: op de bso mogen ze al veel meebepalen. We voeren allerlei gesprekken met de kinderen. Kleuters komen bij ons met hun waarom-vragen, feitelijke vragen of filosofische vragen. We genieten van de uitwisseling en van het samen zoeken naar antwoorden. Zesjarige kinderen vertellen al volop en geven hun mening. Oudere kinderen kunnen zich steeds beter concentreren op een onderwerp. Ook hanteren ze de gespreksregels vaak al goed. Ze gaan bijvoorbeeld goed om met beurtwisseling, luisteren, vertellen en focussen.

De onderlinge omgang is gebaseerd op plezier, aandacht, oprechte interesse, begrip, respect en duidelijkheid. We creëren een positieve communicatieve sfeer door regelmatige beurtwisselingen – zowel een-op-een als in groepssituaties. Soms bouwen we gesprekken uit om het denkvermogen van kinderen te prikkelen. In een groepssituatie proberen we iedereen te betrekken bij wat er gebeurt. We letten erop dat alle kinderen aan het woord kunnen komen. Nederlands is de voertaal, maar in sommige werksituaties kan een pedagogisch professional een andere taal gebruiken in het belang van het kind. Soms gebruiken we gebaren, mimiek of beeldmateriaal.

Ontwikkeling stimuleren

De interactievaardigheid 'Ontwikkeling stimuleren' zetten we in tijdens allerlei situaties en activiteiten. Bij de bso zijn kinderen in hun vrije tijd. We bieden kinderen een ontspannen, veelzijdige en uitnodigende opvang. Ze ontwikkelen zich via muziek en toneel, beeldende expressie, boeken en films, techniek en ruimtelijk inzicht, de natuur, sport en bewegen, digitale ervaringen en soms ook huiswerk van school. Bij de bso doen ze in alle ontwikkelingsgebieden ervaringen op, passend bij hun eigen tempo, interesses en mogelijkheden. Dat gaat op een ontspannen manier.

Kinderen zijn van zichzelf nieuwsgierige ontdekkers en onderzoekers, en wij begeleiden ze op hun ontdekkingstocht. We kennen de kinderen en hun interesses en mogelijkheden. Daardoor zien we in allerlei spelsituaties en activiteiten kansen voor begeleiding. Per situatie kiezen we wat we doen: intenties en plannen van kinderen verwoorden of helpen uitvoeren, samen nadenken over nieuwe materialen of nieuwe ideeën bij een vertrouwd spel, open vragen stellen, samen oplossingen zoeken, indrukken verwerken, kinderen bij elkaar betrekken, meespelen, om voorbeelden vragen, voorbeelden geven, instructie geven en nog veel meer. We helpen kinderen ook als ze iets nog niet helemaal alleen kunnen of durven. Kortom: we stimuleren de ontwikkeling op alle mogelijke manieren.

Begeleiden van onderlinge interacties

Met deze interactievaardigheid sluiten we het hoofdstuk af. Als pedagogisch professionals begeleiden we de onderlinge interacties van kinderen en het groepsproces. Dat doen we met begrip, respect, interesse en duidelijkheid. Kinderen leren volop van elkaar, ze vullen elkaar aan en ze hebben plezier in samenzijn en erbij horen. We zetten ons in voor een groepsfeer waarbij ieder kind zichzelf kan zijn en mee kan doen. We praten over diverse onderwerpen en we zijn nieuwsgierig naar verschillende ideeën en meningen. Verder creëren we gezamenlijkheid door bijvoorbeeld feestjes te vieren, rituelen uit te voeren, (groeps)herinneringen te koesteren met foto's en verhalen, vriendschappen te zien en te waarderen. Zelf laten we goed voorbeeldgedrag zien. Waar het kan, laten we kinderen meedenken en beslissen. Door kinderen vaak te laten werken in kleine groepen (bijvoorbeeld bij activiteiten, eten en drinken), geven we kinderen de kans om elkaar goed te leren kennen.

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

In dit hoofdstuk: extra aspecten van het pedagogisch beleid, conform de eisen in de Wet Kinderopvang.

Activiteiten waarbij de basisgroep verlaten wordt

Bij de volgende (spel)activiteiten verlaten de kinderen de basisgroep:

Kinderen mogen bij andere groepen spelen als dit past bij de ontwikkeling van het kind en wanneer het voor de groep uitkomt. Dit wil zeggen dat kinderen, met toestemming van pedagogisch medewerkers van beide groepen, bij een andere groep mogen gaan spelen. De pedagogisch medewerker van de groep waar het kind komt spelen begeleidt en bewaakt het spel. We houden hierbij het kindleidster ratio aan. Bij de volgende activiteiten verlaten kinderen de stamgroep:

- Naschoolse activiteiten op school (incidenteel)
 - Workshops/activiteiten bij een andere groep of op een andere locatie
 - Geplande en/of spontane uitstapjes
 - Sportactiviteit bij gymzaal Piuslaan
- *Workshops of activiteiten of samenspel bij BSO St. Adrianusstraat

Als kinderen de stamgroep verlaten? Dan is dat als volgt geregeld:

• **Naschoolse activiteiten** worden door school of Korein incidenteel aangeboden. Pedagogisch medewerkers brengen en halen de kinderen en verzorgen eventueel een drankje en versnapering. Wanneer de activiteit door Korein wordt aangeboden vallen de kinderen onder verantwoordelijkheid van Korein. Zij vallen dan binnen het bestaande leidster-kind ratio. De pedagogisch medewerker kan eventueel ondersteunen bij de activiteit/workshop.

Wanneer het een activiteit is door school georganiseerd voor alle schoolkinderen, dan stemt de vestigingsmanager met school af hoe het brengen/halen van BSO naar school, of van school naar BSO georganiseerd wordt en wie wanneer de verantwoordelijkheid heeft. Denk hierbij aan bijv. het kerstdiner op school of het schoolreisje.

• Bij **workshops** op een andere groep gaan kinderen die zich hebben ingeschreven voor de workshop naar een andere groepsruimte ten tijde van de workshop. In principe (uiteraard afhankelijk van leeftijd en ontwikkeling van het kind) gaat het kind zelfstandig. Een kind meldt zich altijd af bij de medewerker wanneer het kind naar huis gaat, of opgehaald wordt.

• Bij **geplande en/of spontane uitstapjes** gaan de kinderen altijd met een vaste/bekende pedagogisch medewerker mee. In het beleid Veiligheid en gezondheid staat beschreven welke randvoorwaarden er nodig zijn, wanneer 1 pm met kinderen op uitstap gaat. We volgen hierbij ook de werkinstructie: "vervoer en uitstapjes"

• Bij een **sportactiviteit** in de gymzaal aan de Piuslaan gaat er altijd een pedagogisch medewerker van de BSO mee. Na de sportactiviteit gaan de kinderen terug naar hun eigen basisgroep, de medewerker geeft een terugkoppeling aan collega's. Bij een sportactiviteit waarbij er gebruik wordt gemaakt van gymtoestellen, is altijd een bevoegd sportmedewerker aanwezig.

Als er één beroepskracht aanwezig is, dan is de achterwacht als volgt geregeld:

Er kan een beroep gedaan worden op collega's van Korein St. Adrianusstraat.

De collega's van St. Adrianusstraat zijn op de hoogte dat op vakantiedagen en op studiedagen er 1 collega opent bij Piuslaan van 7.30-8.00 uur. (personeelsmemo 28-2-2024).

Zij kan dan telefonisch contact opnemen met de collega's van St. Adrianusstraat, deze komt z.s.m maar zeker binnen 10 minuten naar Piuslaan.

Extra opvang afnemen

Ouders hebben bij ons beperkt de mogelijkheid voor het afnemen van extra opvang..

Kinderen komen meestal op vaste dagen naar de BSO. Dat is belangrijk voor de stabiliteit van de groepen, het veilige en vertrouwde gevoel van de kinderen en daarmee de pedagogische kwaliteit. Soms kan het voorkomen dat ouders extra opvang nodig hebben. Aan extra opvang afnemen zijn spelregels verbonden. Ouders kunnen [die regels](#) vinden op de website.

Een "extra opvang" aanvraag kan in Konnect worden aangevraagd. Echter, er zijn beperkt mogelijkheden op de vaste basisgroepen bij St. Adrianusstraat om de extra opvang akkoord te geven. Dit is afhankelijk van het leidster/kindratio en de capaciteit van de groep.

Omgang met de basisgroep bij activiteiten in groepen groter dan 30 kinderen

Wanneer we aan activiteiten deelnemen waar meer dan 30 kinderen zijn, dan zorgen we dat de kinderen van BSO Piuslaan herkenbaar zijn met een Korein hesje.

Vooraf heeft de pm overzicht over welk uitstapje er gepland staat en welke verantwoordelijkheden daarbij horen. En zij checken of er ook andere locaties aanwezig zijn.

Checken of de volgende randvoorwaarden op orde zijn:

- is de activiteit geschikt voor de leeftijd
- is de groepsgrootte verantwoord
- zijn er andere locaties aanwezig
- wat is het doel van de activiteit en is dit een meerwaarde?
- is de pm zeker genoeg om de uitstap te ondernemen?

Een collega die op de locatie blijft, is op de hoogte dat een pm alleen weggaat met 8 kinderen en weet waar de uitstap naar toe is. Dit geldt ook wanneer er naar een activiteit gegaan wordt waar minder dan 30 kinderen zijn.

Pm zorgt dat ze altijd telefonisch bereikbaar is op een werkmobiel. Gegevens van ouders zijn binnen handbereik voor de pm die op uitstap gaat met de kinderen.

EHBO trommel gaat mee (is standaard aanwezig in de Korein bus).

Wanneer we naar een uitstap gaan met meer dan 30 kinderen, dan kan het zijn dat we hulp vragen van ouders, opa's, oma's (advies ouders)

We handelen volgens de werkinstructie "vervoer en activiteiten buiten de locatie".

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Volgens de Wet Kinderopvang moet er per locatie vijftig uur per jaar beschikbaar zijn voor pedagogisch beleid en tien uur per fte voor coaching. De pedagogisch beleidsuren zijn bestemd voor de totstandkoming en uitvoering van beleidsvoornemens (zie pedagogische kwaliteit, onze focus voor dit jaar). De coachinguren worden ingezet om pedagogisch professionals te coachen bij hun werkzaamheden.

Bovenstaande uren hebben we als volgt verdeeld, waarbij alle medewerkers (inclusief flexmedewerkers en invallers) minimaal eenmaal per jaar coaching ontvangen. De uren zijn vastgesteld op peildatum 1 januari.

Vormgeving pedagogische beleidsvoornemens	De vestigingsmanager van Korein Piuslaan heeft 50 uur per jaar beschikbaar. In deze tijd wordt vormgegeven aan het ontwerpen, implementeren en het (faciliteren van) de uitvoering van het pedagogische beleid en werkplan. Hier onder vallen de volgende activiteiten:	
	Het schrijven van het pedagogisch werkplan per locatie	5 uur voor BSO
	Het bespreken van het pedagogisch werkplan en het pedagogisch beleid met het team (evalueren en nieuwe doelen stellen) en de oudercommissie	2 uur bij team BSO 2 uur LOC
	Afstemming met de pedagogisch coach over de pedagogische- en coaching doelen 2024	2 uur
	Het bijwonen het Thema- overleg voor leidinggevendenden over pedagogische thema's	2 uur
	Het voeren van Teamoverleg; gemiddeld 4 overleggen waarin onderwerpen gerelateerd aan het	6 uur BSO team

	pedagogisch beleid besproken worden.	
	Het voeren van overleg met de oudercommissie	4 uur
	Het ontwikkelen en implementeren van hulpmiddelen voor het team; presentaties, implementeren van aangekochte of centraal ontwikkelde materialen, ondersteunen van ontwerp van binnen- en buiteninrichting en de vertaling naar investeringen	10 uur
	Spelimpuls inventariseren, afstemmen en bestellen	2 uur
	·De vertaling van de locatiedoelen naar scholingsbehoefte/scholingsplan	2 uur
	bespreken en updaten SPIL zorgjaarplan samen met SPIL partner	2 uur
	Pedagogische SPIL avond voorbereiden samen met SPIL partner en coach	4 uur
	Overleg met samenwerkingspartners over de doorgaande lijn (IKC ontwikkeling, pedagogisch klimaat, warme overdracht	4 uur
	Kindvolgsysteem	3 uur
Vormgeving coaching van medewerkers	<p>Per FTE is er minimaal 10 uur coaching voor de Pm-ers per jaar.</p> <p>Bij Korein Piuslaan is er op peildatum 1-1-2024 3,9 FTE</p> <p>Berekening uren: 10 uur x 3,9 FTE= 39 uur coaching per jaar van PC</p> <p>Gemiddeld zal de pedagogisch coach iedere week ongeveer 1 uur aanwezig zijn op de locatie Piuslaan voor coaching on the job, ondersteunen bij het opstellen van pedagogische experimenten, individuele coaching, afnemen van scans etc.</p> <p><i>Pedagogisch proces met pedagogisch coach bij teams:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Pedagogisch coach kondigt bezoeken aan. Heeft per groep een contactpersoon. ○ Elke groep stelt een pedagogisch experiment op 6 weken later evalueren ○ Bijstellen in groepsoverleg en nieuwe experiment beschrijven ○ PC of gebiedsmanager vult in het overzicht "BSO St. Adrianusstraat pedagogisch coaching" de voortgang van de pedagogische experimenten en ontwikkelingen in 	

	<ul style="list-style-type: none">○ Pm houden experimenten bij in groepsmap <p><i>In 2024 zal de pedagogisch coach ook de kwaliteitsmonitor afnemen (Pedagogiek in Beeld). Na observatie zal er een overleg moment met de pm ingepland worden om het geobserveerde met elkaar te bespreken.</i></p>
--	---

Coaches verdelen hun uren over bijvoorbeeld werkoverleg, kind-besprekingen, inspiratiebijeenkomsten, samen formuleren van pedagogische doelen, evaluatie van pedagogische doelen en coaching on the job met teams. Coaches en managers streven gezamenlijk naar een zo efficiënt mogelijke inzet.

Bijlage 1.

De ontwikkelingsgebieden op een rij

Alle ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en zijn even belangrijk. Bij Wij zijn JONG willen we kinderen brede ervaringen op laten doen, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot creatieve denkers en doeners. Die ontwikkeling is voortdurend aan de gang. En alle stappen die de kinderen zetten, doen ertoe voor ons. Lees de voorbeelden per ontwikkelingsgebied en zie de kinderen groeien – van 0 tot en met 12 jaar en ouder.

De acht ontwikkelingsgebieden:

1. **De sociale en emotionele ontwikkeling.** Van goed in je vel zitten, je veilig voelen en welbevinden naar vertrouwen hebben in jezelf en anderen, samenzijn, samen spelen, belangstelling hebben voor elkaar, samen genieten, samen delen, keuzes maken, plannetjes maken en terugkijken, troosten en getroost worden, samen vieren, samen regels maken, afspraken nakomen, onenigheid oplossen, opkomen voor jezelf en de ander, je identiteit vormen door vergelijking, verantwoordelijkheid voor elkaar dragen, participeren, anderen accepteren en met anderen omgaan, competitie, genieten van elkaar, samenwerken, etc.
2. **De motorische ontwikkeling.** De grote en de kleine motoriek. Van het pakken van je voetje naar om kunnen draaien, kruipen, lopen, balanceren, de bal rollen, strepen zetten met de kwast, een autootje laten rijden, een trein vastmaken, lopen over een streep, fietsen, dansen, schrijven, fluiten, voetballen, turnen, bouwen met fijne materialen, etc.
3. **Taal en communicatie/taalvaardigheid.** Van horen, huilen, kijken en brabbelen, naar luisteren, praten, een gesprek voeren, rijmen, lezen, schrijven, gedichtjes maken, verhalen bedenken en informatie tot je nemen. Taal is een middel om uit te drukken en met anderen te delen wat je ervaart, voelt, denkt of wilt. Taal omvat spraak, dus het beheersen van klanken. Bij passieve taal gaat het om het vlot verstaan van dialogen, opdrachten, liedjes, verhalen, toneelstukjes en filmpjes.
4. **Rekenprikkel.** Van 'daar pas ik wel tussen' naar meten van de hoogte, breedte en diepte. Van rekening houden met één eigenschap tegelijk naar rekening houden met meer eigenschappen. Van willekeurig tellen van de getallen 1, 2, 7, 5, 10 naar het uitrekenen van $4 \times 12 = 48$. Van drie blokken op elkaar zetten naar werken vanuit een bouwtekening tot er een kasteel staat. Van verschil voelen tussen zacht, hard, nat, droog, licht en zwaar naar onderscheid maken tussen kleuren, vormen, structuren, hoeveelheden, etc.
5. **Muzikale en beeldende expressie.** Van geluiden horen, muziek luisteren, beelden en bewegingen zien en maken naar zingen, dansen, tekenen, schilderen, kleien, kleuren, structuren zien, composities maken, etc.
6. **Morele ontwikkeling en begrijpen van de sociale wereld.** Van voelen dat we van je houden en dat je erbij hoort naar voelen en weten dat je wordt gewaardeerd, nadenken over wat wel en niet mag en waarom, nadenken over wat een 'goed' mens is, nadenken over de verschillen tussen mensen, respecteren van anderen, etc.
7. **Verstandelijke ontwikkeling/denkontwikkeling.** Van doen, ervaren en ontdekken naar steeds meer concrete kennis van de mens en de wereld om je heen, abstracte begrippen, filosofische wijsheden, begrijpen van de fysische wereld – van zandkorrel tot sterrenstelsel – en de levende natuur, begrijpen hoe voorwerpen zich

gedragen in allerlei situaties en combinaties met elkaar (bijvoorbeeld het effect van water op papier), de effecten van handelingen op objecten kunnen voorspellen (bijvoorbeeld hoe de bal gaat rollen), vertrouwd raken met allerlei technische en digitale middelen en toepassingen, etc.

8. **Zelfsturing en ondernemingszin.** Van willekeurig exploreren naar bewust voor je spel kiezen. Van weten wat je wilt naar initiatief nemen en stappen zetten om je doel te bereiken. Van met wilskracht iets oppakken, doelen stellen en keuzes maken naar scenario's voor acties verzinnen, afstand kunnen nemen en leren uit ervaring. Van leren omgaan met moeilijkheden en obstakels naar problemen oplossen.

Bijlage 2.

Activiteiten domeinen

Binnen Wij Zijn JONG werken we met verschillende domeinen om ervoor te zorgen dat er een gevarieerd en afwisselen activiteiten aanbod is. Een kind ontwikkelt zich op diverse gebieden. Door het gebruik van verschillende domeinen kunnen wij activiteiten aanbieden die alle ontwikkelgebieden van kinderen aanraken. Hierdoor kunnen wij de ontwikkeling van kinderen optimaal stimuleren. Dit doen we samen, in een rijke en uitdagende omgeving, met ruimte voor eigen initiatief en altijd in dialoog. Daarnaast verhogen activiteiten de betrokkenheid en het welbevinden van kinderen. Om een gevarieerd keuze-aanbod te organiseren voor kinderen, maken we gebruik van zes domeinen.

Beleef

Buitenspelen is voor kinderen een kans om de omgeving te verkennen en avonturen te beleven. Het kind kan zijn fysieke grenzen testen, zich uiten, zijn zelfvertrouwen opbouwen en in de natuur spelen. Als kinderen buiten zijn, hebben ze meer ruimte en vrijheid voor grotere bewegingen zoals rennen, springen en gooien. Dergelijke lichamelijke activiteiten zijn goed voor de gezondheid, conditie en lichamelijke ontwikkeling van kinderen.

Beweeg

Voldoende bewegen is essentieel voor een gezond leven. Plezier beleven aan bewegen is het allerbelangrijkste voor het jonge kind. We proberen dit zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden in ons dagelijkse programma. Regelmatig bewegen is namelijk belangrijk voor de gezondheid en goede ontwikkeling van kinderen.

Ontmoet

Wie ben jij? Wat kan ik van jou leren? Wij stimuleren kinderen om anderen te ontmoeten. Zich met hen te verbinden, krachten te bundelen; binnen en buiten hun groep. Want door andere mensen te ontmoeten en samen te vieren, ontdek je beter wie je zelf bent en wat jouw plekje op de wereld is. Zo kun je in de toekomst met zelfvertrouwen de keuzes maken die horen bij het leven.

Click

De ontwikkeling op het digitale vlak gaat enorm snel en overal kom je in aanraking met media. Door samen digitale spellen te spelen, ontwikkelen kinderen hun sociale en communicatievaardigheden. Ze leren samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen.

Experimenteer

Spelenderwijs ontdekken kinderen hun technische vaardigheden. We stimuleren en moedigen de onderzoekende en ontwerpende houding van kinderen aan. Kinderen gaan zo creatief denken en innoveren, vernieuwende oplossingen verzinnen, kansen zien en originele ideeën bedenken.

Maak

Kunst, theater en muziek zijn creatieve uitdrukkingen van ervaringen, emoties en andere kwaliteiten. Via dit domein laten we kinderen kennismaken met deze verschillende disciplines. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van creativiteit en expressie bij kinderen.

Bijlage 3.

Overzicht formulieren pedagogisch werkplan

De ingevulde formulieren uit deze bijlage zijn een integraal onderdeel van dit pedagogisch werkplan.

- A. Piuslaan overzicht professionals in opleiding, stagiairs en vrijwilligers
- B. Formulier beschrijving rollen pedagogisch beleidsadviseur, beleidsmedewerker en pedagogisch coach
- C. Formulier BSO coaching
- D. BSO opleidingsplan 2024 incl. evaluatie 2023
- E. Formulier adviesaanvraag OC pedagogisch werkplan
- Mentorschap digitaal in Konnect

Bijlage 4.

Begrippenlijst

Bso

Buitenschoolse opvang. Zowel de voorschoolse opvang als de naschoolse opvang.

LRK-nummer

Unieke registratienummer voor iedere kinderopvanglocatie. Dit nummer is opgenomen in het Landelijke Register Kinderopvang.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in de groep.

Pm

Pedagogisch medewerker

PC
Pedagogisch Coach

Bijlage 5.

Gebruikte literatuur

Boonstra, M. & IJ. Jepma (2016). *Lerenderwijs. Samenwerken aan pedagogische kwaliteit in de kinderopvang*, Springer Media B.V.

Fukkink, R., redactie (2017). *Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang*. BKK. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.

GGD GHOR Nederland & Nederlands Jeugdinstituut (NJI), *Veldinstrument observatie pedagogische praktijk kindercentra en peuterspeelzalen december*, 2014 Utrecht.

Hoex, J., (2010). *Een solide basis voor positief jeugdbeleid*. Nederlands Jeugdinstituut.

ISSA, VBJK, Mutant (2016) *Europees kader voor kwaliteit (*Nederlandse samenvatting)* - European Quality Framework ECEC/ EQF.

Keulen, van, A., Leseman, P., Wanningen, K. & Kool, C. (2015). *Kwaliteitskader voor educatie van het jonge kind*. Nuvoorlater.nl

Keulen, A. van & E. Singer (2012), *Samen verschillend. Pedagogisch kader diversiteit in kindercentra 0-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Laevers, F., Silkens, K., & Declercq, B. (2020). *Ervaringsgericht werken in de voorschoolse kinderopvang*. Lannoo.

Laevers, F., Buyse, E., Daems, M. Declercq, B. (2016). *Welbevinden en Betrokkenheid als toetsstenen voor kwaliteit in de kinderopvang* (Uitgave kennisdossier kinderopvang BKK). Utrecht: BKK.

Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra (2017). *Bouwstenen voor een pedagogisch kwaliteitskader Kinderopvang*.

Leseman, P., Veen, A. redactie (2016). *Ontwikkeling van kinderen en relatie met kwaliteit voorschoolse instellingen. Resultaten uit het pre-COOL cohortonderzoek*. Kohnstamm Instituut.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2009). *De NCKO kwaliteitsmonitor*. SWP.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2012). *De kwaliteitsmonitor BSO*. SWP Amsterdam.

Riksen -Walraven, M. (2000). *Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang*. Vossiuspers AUP, Amsterdam.

Schreuder, L., M. Boogaard, R. Fukkink & J. Hoex (2011), *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Singer, E., & De Haan, D. (2021)). *Speels, liefdevol en vakkundig*. SWP.

Singer, E. & L. Kleerekoper (2009), *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Elsevier gezondheidszorg, Maarssen.

Singer, E., Van Keulen, A., Saiz, A. B., & Roetman, A. (2012). *Samen verschillend*. Reed Business Education.

Strik, A., Schoemaker, J., (2018) *Interactievaardigheden. Een kindvolgende benadering*. Bon Stafleu van Loghum, Houten

